

Got It Under Control!

From **American Judaism**, by Jonathan D. Sarna page 38

A gala parade marking the ratification of the Constitution, held in Philadelphia on July 4, 1788, celebrated this achievement. It presented, marching together in one division, “the clergy of the different christian denominations, with the rabbi of the Jews [probably Jacob R. Cohen], walking arm in arm.” The famed physician Dr. Benjamin Rush, who witnessed the unprecedented spectacle, wrote that this first-ever ecumenical parade “was a most delightful sight. There could not have been a more happy emblem contrived, of that section of the new constitution, which opens all its powers and offices alike, not only to every sect of christians, but to worthy men of *every* religion.” Though it apparently escaped his notice, when the ceremony concluded, Jews ate separately at a special kosher table prepared on their behalf. Reflecting English custom, this public expression of Jewish ritual behavior (even, one assumes, on the part of those who were not always so scrupulous) effectively defined the boundaries of interreligious relations from the synagogue-community’s official perspective. Much as Jewish leaders rejoiced at the “equal footing” that brought them politically into step with Christians under the banner of the Constitution, they exercised their right to eat apart, following the precepts of their faith, formulated to help preserve Jews as a group.¹⁴

גמרא מגילה דף י"א עמוד ב'

° בימים ההם כשבת המלך וכתוב ^{אסתר}
 בתורה בשנת שלש למלכו אמר רבא מאי ^ה
 כשבת לארר שנתיישרה דעתו אמר בלשצר
 חשב ומעה אנא חשיבנא ולא טעינא מאי
 היא דכתיב ° כי לפי מלאכת לבבל שבעים ימימי
 שנה אפקוד אתכם וכתוב ° למלאות להרבות ^{כט} ^{דניאל}
 ירושלם שבעים שנה חשוב ארבעין וחמש ^ט
 נבוכדנצר ועשרים ותלת דאיל מרודך
 ותרתי דידיה הא *שבעים אפיק מאני דבי
 מקדשא ואשחמש בהו

[קמ] ותמאן המלכה ושתי, מכדי
 פריצותא הואי, דאמר מר שניהן לדבר
 עבירה נתכוונו, מ"ט לא אתאי, א"ר יוסי בר
 חנינא מלמד שפרחה בה צרעת, במתניתא תנא
 בא גבריאל ועשה לה זנב.
 (מגילה יב:)

[קמא] ותמאן המלכה ושתי, למה עשה לה הקב"ה כך, בשביל שלא הניחה לאחשורוש ליתן רשות לבנות בית המקדש, אמרה לו מה שהחריבו אבותי אתה מבקש לבנות, ולא הניחה לו. ד"א למה עשה לה הקב"ה כך, היא בת בלטשאצר, והיאך נטלה אחשורוש לאשה, אמר רב אותו הלילה שנהרג בלטשאצר והמליכו לדריוש, כשנפלה המנורה והוציאה מוחו של בלטשאצר, והיו מסובין שם כורש ודריוש וכו', וכשהמליכו את דריוש, אותו הלילה היה מיסב במקום שהיה בלטשאצר מיסב, ונפלה עירוביאי בביתו של בלטשאצר, שהיו אלו הורגין ואלו היו בוזזין, ושתי היתה בתו והיתה נערה, והיתה ואתה הבית מעורבת, ורצה לבין המסובין, שהיתה סבורה שאביה קיים, ובאתה לחיקו של דריוש, סבורה שהוא אביה, וחמל עליה והשיאה לאחשורוש בנו, והקב"ה אמר (ישעיה יד, כב) והכרתי לכבל שם ושאר נין ונכד, לפיכך נעשה לה כך, כדי לקיים דיבורו של הקב"ה, וכשאמר לה ליכנס, אמרה איני נכנסת, ותמאן המלכה ושתי, התחיל המלך ואמר מה אתון אמרין שיעשה לה.

(מדרש פנים אחרים נו"ב)

[סח] לכל העם הנמצאים בשושן הבירה, שאלו תלמידיו את רשב"י, מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה, אמר להם אמרו אתם, אמרו לו מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע, אמר להם, אם כן שבשושן יהרגו, שבכל העולם כולו אל יהרגו, אמרו לו אמור אתה, אמר להם מפני שהשתחוו לצלם (בימי נבוכדנצר), אמרו לו וכי משוא פנים יש בדבר (איך זכו לנס), אמר להם הם לא עשו אלא לפנים (מיראה), אף הקב"ה לא עשה עמהן אלא לפנים, והיינו דכתיב (איכה ג, לג) כי לא ענה מלבו.

(מגילה יב.)

[קפכ] להיות כל איש שרר בביתו, אמר רבא אלמלא אגרות הראשונות (שהוחזק בהן שוטה בעיני האומות), לא נשתיר משונאיהן של ישראל שריד ופליט (שהיו ממהרין להורגן במצות המלך באגרות האמצעיות, ולא היו ממתנינים ליום המועד), אמרי מאי האי דשדיר לן (אומרים האומות מה זה ששלח לומר לנו), להיות כל איש שרר בביתו, פשיטא, אפילו קרחה בביתיה (שאף הגרדן שרר בביתו) פרדשכא (פקיד ונגיד) ליהוי.

(מגילה יב.)

[ע] לכל העם הנמצאים בשושן הבירה, אמר רבי יצחק נפחא, המן הרשע בעלילה גדולה בא על ישראל, הה"ד ובמלאת הימים האלה עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה וגו', ואין העם האמור כאן אלא ישראל, הה"ד (דברים לג, יט) אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' וגו', אמר המן לאחשורוש אלהיהם של אלו שונא זימה, העמד להם זונות ועשה להם משתה, וגזר עליהם שיבואו כולם ויאכלו וישתו, ויעשו כרצונם, שנאמר (להלן פסוק ח) לעשות כרצון איש ואיש, כיון שראה מרדכי כך, עמד והכריז עליהם ואמר להם לא תלכו לאכול בסעודתו של אחשורוש, שלא הזמין אתכם כי אם ללמד עליכם קטיגוריא, כדי שיהא פתחון פה עם מדת הדין לקטרג עליכם לפני הקב"ה, ולא שמעו לדברי מרדכי והלכו להם לבית המשתה.

(אסתר רבה פ"ז-יג)

